

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

03 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 08 aprilie 2019, în cauza penală privind-l pe

*Iachimov Maxim xxxx, născut la xx xxxx xxxx,
originar și domiciliat xxxx xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.07.2018 – 15.01.2019;

Instanța de apel: 06.02.2019 – 08.04.2019;

Instanța de recurs: 28.06.2019 – 03.03.2020.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 15 ianuarie 2019, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Iachimov Maxim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25 000 lei.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de Levițchi Ghenadie și dispusă încasarea în beneficiul acestuia din contul lui Iachimov Maxim suma de 15 000 lei, cu titlu de prejudiciul moral și suma de 610 lei cu titlu de cheltuieli legate de asistența juridică.

În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, Iachimov Maxim, la 25 august 2017, aproximativ la ora 18.00, conducând automobilul de model Mitsubishi cu n/î xxxx, pe str. xxxx xxxx, a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13 mai 2009 și anume, art.45 alin.(1) care indica

”Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) situația rutieră”, art.45 alin.(2) care prevede ”În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, art.51 alin.(1) lit. b) care indică ”Înainte de depășirea, conducătorul vehiculului trebuie să se asigure că: b) cel care îl precedă pe aceeași bandă nu a semnalizat intenția de a depăși sau intenția de a preselecta spre stânga;” a ieșit la depășire altui mijloc de transport, pe banda de sens opus, unde a săvârșit impactul cu motocicleta de model Honda SH 50 cu n/î xxxx, condusă de către Levițchi Ghenadie, care a început să vireze regulamentar la stânga spre intrarea în curtea blocului.

În rezultatul accidentului rutier Levițchi Ghenadie i-a fost cauzat conform raportului de expertiză judiciară medico-legală nr.54 ”D” din 20.09.2017 fractură închisă în treimea fibulei pe stânga, excoriații a țesuturilor moi a antebrațului stâng, care au fost produse la acțiunea traumatică a unui corp contondent, nu se exclude și cu părțile proeminente a mijlocului de transport în rezultatul tamponării ca rezultat a unui accident de trafic, condiționează după sine dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare corporală de grad mediu.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 10 580 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În argumentarea apelului a invocat că prima instanță neîntemeiat a respins demersul acuzatorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare ce au fost suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor de urmărire penală, și anume pentru efectuarea raportului de constatarea medico-legală nr.47 ”D” din 01.09.2017; raportului de expertiză judiciară medico-legală nr.54 ”D” din 20.09.2017; raportului de expertiză judiciară nr.82 din 04.12.2017 (auto-tehnică); raportului de expertiză judiciară nr.1228 din 22.06.2018 (auto-tehnică suplimentară și auto-trasologică).

Conform art.art.227-229 Cod de procedură penală, cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului (art.229 alin.(1) Cod de procedură penală). Astfel, legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă instanța de judecată neîntemeiat a respins încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat, în cazul dat suma de 10 580 lei, costul rapoartelor de expertiză.

3.2. Avocatul Bordea Gheorghe în interesele părții vătămate și civile Levițchi Ghenadie și partea vătămată și civilă Levițchi Ghenadie, care au solicitat casarea parțială a acesteia în latura civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă a părții vătămate privind încasarea prejudiciului material, a cheltuielilor de tratament, cât și cheltuielile suportate pentru asistență juridică.

În motivarea apelului au invocat că, prin probele administrate, care au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, organul de urmărire penală a constatat vinovăția lui Iachimov Maxim în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal.

În urma săvârșirii infracțiunii, inculpatul a cauzat părții vătămate Levițchi Ghenadie suferințe fizice și psihice, astfel, instanța neîntemeiat a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Levițchi Ghenadie, micșorând cuantumul prejudiciului moral cât și a cheltuielilor de judecată, deoarece au fost prezentate în cadrul cauzei penale mai multe bonuri de casă pentru achitarea serviciilor medicale și pentru achitarea medicamentelor, bonuri de plată pentru piesele de schimb necesare și pentru efectuarea lucrărilor de reparare a motocicletei, cât și a cheltuielilor materiale suportate.

Astfel, apelanții obiectează împotriva admiterii parțiale acțiunii civile, or, reparațiile morale acordate de către instanța de judecată sunt nemotivat de mici în coraport cu circumstanțele cauzei și anume,

Mai mult, nu este de acord și cu respingerea capătului de cerere privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de tratament cauzat în rezultatul accidentului rutier de producerea cărui este recunoscut culpabil inculpatul Iachimov Maxim, deoarece despăgubirile materiale cauzate în urma săvârșirii infracțiunii, confirmate prin documente justificative, urmează a fi recuperate de vinovatul accidentului rutier Iachimov Maxim.

3.3. Avocatul Balan Alexandru în numele inculpatului și inculpatul Iachimov Maxim, invocând dezacordul cu soluția adoptată de instanța de fond în partea laturii civile, au solicitat casarea sentinței parțial, rejudecarea cauzei penale cu pronunțarea unei hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță cu micșorarea prejudiciului moral încasat în beneficiul lui Levițchi Ghenadie, cu dispunerea încasării acestuia în limite rezonabile.

În susținerea criticilor invocate apelanții au menționat că suma de 15 000 lei, o consideră ca fiind una exagerată din motiv că inculpatul nu are posibilitatea de a o achita având în vedere vârsta fragedă, lipsa unui loc de muncă și starea materială a acestuia. Prin urmare consideră că cuantumul prejudiciului moral stabilit de instanța de fond urmează a fi diminuat.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 08 aprilie 2019, apelul procurorului a fost respins ca nefondat.

Apelul avocatului Balan Alexandru în numele inculpatului și inculpatului Iachimov Maxim a fost respins ca tardiv.

Apelul avocatului Bordea Gheorghe în interesele părții vătămate și civile Levițchi Ghenadie și partea vătămată și civilă Levițchi Ghenadie a fost admis, casată sentința în partea cheltuielilor de judecată și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, prin care s-a încasat de la Iachimov Maxim în beneficiul lui Levițchi Ghenadie cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2 000 lei.

În rest sentința a fost menținută.

5. Pentru a se pronunța, cu referire la cererea de apel înaintată de către avocatul Balan Alexandru în numele inculpatului și inculpatul Iachimov Maxim, instanța de apel a constatat că, la 15 ianuarie 2019, Judecătoria Cimișlia, sediul Leova a emis sentința de condamnare în privința inculpatului Iachimov Maxim.

Avocatul Balan Alexandru în numele inculpatului și inculpatul Iachimov Maxim au contestat cu apel sentința primei instanțe, cererea de apel fiind depusă la 27 februarie 2019.

Instanța de apel a notat că, conform art.402 alin.(1) Cod procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art.230 alin.(2) Cod procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată inculpatul a fost prezent la pronunțarea sentinței la data de 15 ianuarie 2019, fiind înștiințat despre conținutul sentinței pronunțate, fapt confirmat prin recipisă (f.d.209).

În speță, instanța de apel a stabilit că, apelul declarat de avocatul Balan Alexandru în numele inculpatului și inculpatul Iachimov Maxim, la 27 februarie 2019, a fost depus cu omiterea termenului de 15 zile stabilit de lege pentru declararea apelului, prin urmare fiind respins ca fiind depus peste termen.

Instanța de apel a relevat că apelanții nu au invocat careva motive pertinente de omitere a termenului de declarare a apelului, respectiv, instanța de apel nu a reținut nici un temei pentru repunerea apelantului în termenul de declarare a apelului.

Referitor la apelul declarat de către avocatul Gheorghe Bordea în interesele părții vătămate și civile Levițchi Ghenadie și partea vătămată și civilă Levițchi Ghenadie, instanța de apel a menționat că, prima instanță, corect, a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Referitor la acțiunea civilă, instanța de apel a menționat că potrivit art.220 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile prezentului cod. Normele procedurii civile și normele procesului de mediere a litigiilor civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări.

Cu referire la solicitarea apelantului privind recuperarea prejudiciului material și a cheltuielilor de tratament instanța de apel a reținut că, la 16 mai 2017, între Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” SA și Iachimov Raisa (mama lui Iachimov Maxim) în privința automobilului de model Mitsubishi Lancer cu n/î xxxx, a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă internă pentru pagube produse de autovehicule, fiind emisă polița de asigurare cu seria și nr.RCAI-003153843 pentru perioada de asigurare 16 mai 2017-15 mai 2018. Conform prevederilor contactului vizat, acesta se extindea asupra unui număr nelimitat de persoane.

Instanța de apel a relevat că, accidentul rutier din speță a avut loc la data de 25 august 2017 între motocicletă de model Honda SH 50 cu n/î xxxx, condusă de partea vătămată Levițchi Ghenadie și automobilul de model Mitsubishi Lancer cu n/î xxxx, condus de

Iachimov Maxim, și anume în perioada de asigurare a automobilului de model Mitsubishi Lancer cu n/î xxxx, condus la 25 august 2017 de Iachimov Maxim.

În împrejurările enunțate supra, Levițchi Ghenadie, fiind persoană păgubită are dreptul la despăgubirea prejudiciului material suportat în legătură cu deteriorarea mijlocului de transport ce-i aparține, precum și în legătură cu vătămările corporale rezultate din accidentul de autovehicul, drept pe care urmează să-l exercite față de asigurătorul de răspundere civilă auto direct, adică „Donaris Vienna Insurance Group” S.A. sau prin intermediul unei reprezentanțe ale sale, pe care, de altfel, asigurătorul o are inclusiv în or. Leova.

Sub acest aspect se atestă că aceste acțiuni nu s-au efectuat și Levițchi Ghenadie nu a confirmat legătura cauzală a prejudiciului material cauzat în accident cu consecințele pe care le-a suportat, ne fiind stabilit scopul procurării medicamentelor și destinația concretă a actelor privind reparația mijlocului de transport.

Instanța de apel a reținut ca întemeiată concluzia primei instanțe că, dreptul părții civile Levițchi Ghenadie cu privire la recuperarea prejudiciului material în urma accidentului rutier era necesar de a fi exercitat față de asigurătorul de răspundere civilă auto direct, și anume față de SA ”Donnaris Vienna Insurance Group”. Alte probe privind imposibilitatea efectuării acesteia la caz nu s-au stabilit.

Cu referire la solicitarea apelanților privind încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate și civile Levițchi Ghenadie, a cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză ce includ asistența juridică în sumă de 2 000 lei, instanța de apel a conchis asupra necesității admiterii cerinței, or, conform materialelor cauzei se atestă că partea vătămată și civilă Levițchi Ghenadie a încheiat contractul de asistență juridică cu avocatul Bordea Gheorghe, iar potrivit bonului de plată Seria WL nr.076004 din 12 noiembrie 2018 a fost achitată suma de 2 000,00 lei (f.d.185), în această parte concluzionând asupra necesității de a casa sentința din motiv că instanța de fond neîntemeiat a respins această solicitare.

Cu referire la apelul procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în legătură cu efectuarea raportului de constatarea medico-legală nr.47”D” din 01.09.2017; raportului de expertiză judiciară medico-legală nr.54 ”D” din 20.09.2017; raportului de expertiză judiciară auto-tehnică nr.82 din 04.12.2017; raportului de expertiză judiciară auto-tehnică suplimentară și auto-trasologică nr.228 din 22.06.2018, în sumă de 10 580 lei, instanța de apel a indicat că acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Astfel, cu trimitere la prevederile art.art.229 alin.(3), 227 alin.(3), 142 alin.(2) Cod de procedură penală, art.art.2, 75 alin.(3) a Legii nr.68 din 14.04.2016, „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, instanța de apel a indicat că, rapoartele de expertiză judiciară, au fost ordonate de către organul de urmărire penală, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina acuzării.

Instanța de apel a reiterat că, cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare la caz, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatului, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii.

Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit.

6. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, procurorul a declarat recurs ordinar solicitând casarea parțială acesteia, invocând ca temei de casare prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, concretizând că decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea neîncasării în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare, fapt ce denotă că soluția adoptată este una vădit neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de către acuzatorul de stat în apelul declarat.

În susținerea solicitării sale, recurentul a invocat că soluția instanței de apel de a respinge solicitarea acuzatorului de stat referitor la încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 10 580 lei de la inculpat, este una vădit neîntemeiată, deoarece ținând cont de prevederile art.229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuielile pentru efectuarea expertizei urmau a fi încasate din contul inculpatului, dat fiind faptul că efectuarea cheltuielilor într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi penale și judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui care a comis-o, ca urmare cheltuielile sunt imputate persoanei condamnate pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Instanțele de judecată nu au clarificat obiectiv, necesitatea încasării cheltuielilor de judecată, ținând cont de faptul că cheltuielile judiciare au fost suportate de către stat în legătură cu efectuarea raportului de constatarea medico-legală nr. 47”D” din 01.09.2017; raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 54 ”D” din 20.09.2017; raportului de expertiză judiciară auto-tehnică nr.82 din 04.12.2017; raportului de expertiză judiciară auto-tehnică suplimentară și auto-trasologică nr.1228 din 22.06.2018, adoptând o decizie neargumentată.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii contestate, în partea cheltuielilor judiciare și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea

rejudicării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează că, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanțelor ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că, nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă un temei de casare.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat și de recurent, și-a găsit confirmarea în cauza dată, sub aspectul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, incorect s-a soluționat chestiunea cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare, din următoarele considerente.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Prin urmare, instanța de recurs reține că, prima instanță l-a recunoscut vinovat și l-a condamnat pe Iachimov Maxim în baza art.264 alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25 000 lei, totodată a respins ca neîntemeiată solicitarea procurorului, privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în sumă de 10 580 lei, soluție menținută de către instanța de apel. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat că „...raportul de constatare medico-legală nr.47”D” din 01.09.2017; raportul de expertiză judiciară medico-legală nr.54 ”D” din 20.09.2017; raportul de expertiză judiciară auto-tehnică nr.82 din 04.12.2017; raportul de expertiză judiciară auto-tehnică suplimentară și auto-trasologică nr.1228 din 22.06.2018, au fost ordonate de către organul de urmărire penală, ...cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare la caz, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a

fi puse pe seama inculpatului...”, astfel considerând necesar respingerea apelului procurorului.

Astfel, se reține că procurorul solicită încasarea de la Iachimov Maxim a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 10 580 lei, în legătură cu efectuarea raportului de constatarea medico-legală nr.47”D” din 01.09.2017; raportului de expertiză judiciară medico-legală nr.54 ”D” din 20.09.2017; raportului de expertiză judiciară auto-tehnică nr.82 din 04.12.2017; raportului de expertiză judiciară auto-tehnică suplimentară și auto-trasologică nr.1228 din 22.06.2018.

Colegiul penal lărgit atestă că, la soluționarea chestiunii cu privire la încasarea sau neîncasarea din contul inculpatului Iachimov Maxim a cheltuielilor judiciare, ce țin de efectuarea expertizelor judiciare menționate, instanța de apel făcând trimitere la prevederile art.art.229 alin.(1), (3), 227 alin.(3), 143 Cod de procedură penală, art.art.2, 75 alin.(3) a Legii nr.68 din 14.04.2016, „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, a omis faptul că prin Legea nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 (publicată în Monitorul Oficial cu nr.40- 47 art.108 din 09.02.2018), a fost abrogat alin.(2) art.143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, se reține că alin.(1) art.143 Cod de procedură penală, prevede cazurile când expertiza judiciară se dispune și se efectuează în mod obligatoriu, care în același timp corespunde situației din speță, deoarece pentru a stabili circumstanțele producerii accidentului rutier, era necesară efectuarea expertizei auto-tehnice suplimentare și auto-trasologică nr.1228 din 22.06.2018.

În această ordine de idei, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul penal lărgit constată că, dispunând menținerea sentinței prin care a fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare, cu titlu de cheltuieli judiciare, instanța nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile legislației procesual penale, adoptând o soluție pripită.

Mai mult, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că raportul de expertiză nr.1228 din 22.06.2018, a fost efectuat în prezenta cauză penală, după data de 09.02.2018, când au intervenit modificări în art.143 alin.(2) Cod de procedură penală, care a fost abrogat prin Legea nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, care până la această dată prevedea imperativ că plata pentru efectuarea expertizelor prevăzute la alin.(1) a aceluiași articol se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, Colegiul penal lărgit ține să specifice faptul că legiuitorul la art.art.227- 229 Cod de procedură penală, a stabilit clar semnificația cheltuielilor judiciare, care sunt acestea și din contul cui sunt suportate, astfel, nu sunt acceptate motivele instanței de apel, fiind invocat că prin Legea nr.68 din 14.04.2016, art.75 alin.(3) este stipulat că statul suportă costul expertizelor.

Colegiul penal lărgit reține că, toate cheltuielile judiciare sunt suportate la momentul derulării efective a acțiunilor procesuale de către stat, or, la etapa respectivă procesul penal este guvernat de principiul prezumției nevinovăției. Art.229 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, prevede că instanța de judecată poate obliga inculpatul să recupereze cheltuielile

judiciare, specificând excepțiile și posibilitatea eliberării inculpatului (alin.(3)) de plata cheltuielilor judiciare.

Reieșind din cele sus menționate, Colegiul penal lărgit conchide că, erorile de drept constatate supra se încadrează în cele prevăzute de pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, deoarece, instanța de apel nu a respectat prevederile art.414 Cod de procedură penală și ținând cont de faptul că, erorile comise de către instanță de apel, nu pot fi reparate în instanța de recurs, decizia atacată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlăture erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 08 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Iachimov Maxim xxxx*, în partea cheltuielilor judiciare și se dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 06 aprilie 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico